

بسمه تعالی

درس بهایابی ۲

دانشکده فنی امام خمینی (ه)

استاد : خانم دکتر تجری

مباحث : هزینه یابی محصولات اصلی و فرعی

توضیح : با توجه به اینکه در جلسه اول درس به طور کامل ارائه شد، تمام مسائل فصل اول به طور کامل حل شده و در اختیار شما به شرح زیر جهت استفاده قرار داده شد.
اگر مشکلی وجود داشت به شماره ۰۹۳۹۴۴۹۶۱۴۰ تماس بگیرید.

حسابداری صنعتی (۲)

سوال: شرکت تماشاز طریق فرایند مشترک ۳ محصول الف، ب، ج هزینه های پایه مرحله اول ۶۰,۰۰۰ ریال است، هزینه مشترک نامیده می شود. محصول الف برای تکمیل به مرحله دوم و محصول ب برای تکمیل به مرحله سوم انتقال میابد محصول ج بعد از انتقال

محصول	مقدار تولید	مقدار فروش	قیمت فروش در نقطه تکمیل	قیمت فروش نهایی	مقدار خرج بعد از نقطه تکمیل
الف	۵,۰۰۰	۴,۰۰۰	۷۲,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۲۴۰,۰۰۰
ب	۳,۰۰۰	۲,۵۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۲۴۰,۰۰۰	۳۹۰,۰۰۰
ج	۲,۰۰۰	۱,۵۰۰	۹۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰	-

- مطلوب است تسهیم خارج با استفاده از روش های:
- ۱) ارزش نسبی فروش در نقطه تکمیل
  - ۲) ارزش نسبی فروش نهایی
  - ۳) ارزش حاصل بازاریابی
  - ۴) روش مقدار تولید (صایب تولید)
  - ۵) روش مقدار تولید (صایب ضریب دارا و وزن)
- ضریب محصولات به شرط زیر است:

محصول	ضریب
الف	۲
ب	۳
ج	۱

جدول تسهیم مخارج مشترک - روش ارزش فروش از نقطه نظری

ع 1

مصرف	مقدار تولید	قیمت فروش از نقطه نظری	ارزش فروش از نقطه نظری	نسبت	مخارج مشترک
الف	5,000	72,000	340,000	3/4	240,000
ب	3,000	120,000	340,000	3/4	240,000
ج	2,000	90,000	180,000	2/4	120,000
جمع	10,000	—	900,000	1	400,000

$$\frac{340,000}{900,000} = \frac{3}{9} = \frac{1}{3} \text{ نسبت}$$

$$\frac{340,000}{900,000} = \frac{3}{9} \text{ نسبت}$$

نکته: (مقدار فروش اصلاً استفاده نمی شود و همیشه فقط مقدار تولید)

مخارج بعد از نقطه تفکیک + سهم از هزینه مشترک = نهایی تمام شده محصولات

- (الف) نهایی تمام شده مصرف = $240,000 + 240,000 = 480,000$
 (ب) " " " " = $240,000 + 340,000 = 580,000$
 (ج) " " " " = $120,000 + 0 = 120,000$

$$\frac{480,000}{5,000} = 96,000 \text{ نهایی تمام شده واحد الف}$$

$$\frac{580,000}{3,000} = 193,333 \text{ نهایی تمام شده واحد ب}$$

$$\frac{120,000}{2,000} = 60,000 \text{ نهایی تمام شده واحد ج}$$

" " "

جدول تسهیم هزینه مشترک / روش ارزش فروش نهایی

مصرف	مقدار تولید	قیمت خرواحد (در هر واحد نهایی)	ارزش فروش نهایی	نسبت	هزینه مشترک
الف	5,000	180,000	900,000	3/4	200,000
ب	3,000	240,000	1,200,000	3/4	240,000
ج	2,000	90,000	180,000	2/4	40,000
جمع	10,000	—	1,800,000	1	400,000

۳ $\frac{1800000}{900000} = 200\%$ $\frac{1800000}{1800000} = 100\%$ $\frac{1800000}{1800000} = 100\%$

$200000 + 240000 = 440000$ $\frac{270000}{50000} = 54$ $\frac{380000}{40000} = 9.5$ $\frac{40000}{40000} = 1$
 $240000 + 340000 = 580000$ "   "   "   "   "
 $40000 + 0 = 40000$ "   "   "   "   "

و اگر بخواهیم تمام کرده های فروش را جمع کنیم

بهای تمام شده واحد ضربا X تعداد فروش

$200000 \times 220000 = 44000000$
 $240000 \times 240000 = 57600000$
 $40000 \times 1000 = 40000000$

برای تعیین هزینه مشترک در ارزش فروش نهایی

تعداد واحد -
 900000

مصرف	تعداد واحد	هزینه هر واحد در مرحله نهایی	ارزش فروش هر واحد نهایی	هزینه کل توزیع و فروش	ارزش نهایی	نسبت	هزینه مشترک
الف	50000	180000	9000000	2400000	4400000	1/55	220000
ب	20000	240000	7200000	3400000	5800000	1/40	180000
ج	20000	90000	1800000	0	1800000	1/15	90000
جمع	90000	1800000	18000000	0	18000000	1/10	400000

هزینه کل توزیع و فروش = ارزش فروش در مرحله نهایی = ارزش حاصل از فروش

$9000000 - 2400000 = 6600000$

مصارف غیر از نقطه تولید + سهم از هر شرکت = بهای تمام شده محصولات

$220000 + 2400000 = 2620000$ الف)
 $180000 + 3400000 = 3580000$ ب)
 $90000 + 0 = 90000$ ج)

حقوق نسبه همزة مشترک / اروض مقدار تولید (میتلین ماره)

ج ۴

محصول	مقدار تولید	نسبت	همزه مشترک
الف	۵۱۰۰۰	۱.۵۰	۳۰/۱۰۰۰
ب	۳۱۰۰۰	۱.۳۰	۱۸۰/۱۰۰۰
ج	۲۱۰۰۰	۱.۲۰	۱۲/۱۰۰۰
جمع	۱۰/۱۰۰۰	۱/۱۰۰	۶۰/۱۰۰۰

مجموع تمام شرکتها = ۲۷۰/۱۰۰۰ = ۲۴۰/۱۰۰۰ + ۳۰/۱۰۰۰ / الف

ب) ۱۸۰۰۰ + ۳۴۰/۱۰۰۰ = ۳۷۸/۱۰۰۰

ج) ۱۲۰۰۰ + ۰ = ۱۲/۱۰۰۰

ج ۵

حقوق نسبه همزة مشترک اروض مقدار تولید (میتلین همزه)

محصول	مقدار تولید	ضرب	تولید همزه	نسبت	همزه مشترک
الف	۵/۱۰۰۰	۲	۱۰/۱۰۰۰	۱.۲۸	۲۸/۱۰۰۰
ب	۳/۱۰۰۰	۳	۹/۱۰۰۰	۱.۴۲	۲۵/۱۲۰۰
ج	۲/۱۰۰۰	۱	۲/۱۰۰۰	۱.۱۰	۴/۱۰۰۰
جمع	۱۰/۱۰۰۰		۲۱/۱۰۰۰	۱/۱۰۰	۴/۱۰۰۰

الف) ۲۸/۱۰۰۰ + ۲۴۰/۱۰۰۰ = ۲۶۸/۱۰۰۰

ب) ۲۵/۱۲۰۰ + ۳۴۰/۱۰۰۰ = ۳۸۵/۱۰۰۰

ج) ۴/۱۰۰۰ + ۰ = ۴/۱۰۰۰

ملاحظات

۴) شرکت رامون با مصرف همزه به مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال بیخ محصول را از طریق همزه مشترک تولید می کند تمام محصولات نیاز به مصرف همزه دارند و پس از نقطه تفکیک قابل اروض می باشد اطل عات تولید همزه در هر شرکت به صورت زیر:

محصول	مجموع فروش	صیت فروش در هر واحد	مجموع تولید
A	۲۵/۱۰۰۰	۴۰	۲۰/۱۰۰۰
B	۴۰/۱۰۰۰	۵۰	۳۰/۱۰۰۰
C	۲۵/۱۰۰۰	۲۰	۵/۱۰۰۰
D	۵۰/۱۰۰۰	۱۵	۶۰/۱۰۰۰
E	۷۵/۱۰۰۰	۳۰	۸۰/۱۰۰۰

۵

نسبت: تسهیم حقارت مشترک بر اساس ارزش های زیر

ارزش نسبی فروش

بند اول: مقدار تولید ← افاد فروش صافین داده به ب: روش صافین ضرریدار

مصرف	ضرریدار
A	۲
B	۳
C	۱
D	۱
E	۲

بند دوم: ارزش خاص با زبانی (تایید به دست آمده راه تایید بند اول مقایسه کنید)

مصرف	مقدار تولید	نسبت فروش (در صفا صافین)	ارزش فروش (در صفا صافین)	نسبت	مقدار مشترک
A	۳۰/۱۰۰	۴۵	۱۲۰۰/۱۰۰	۱۴%	۴۸۰/۱۰۰
B	۲۰/۱۰۰	۵۵	۱۵۰۰/۱۰۰	۲۰%	۴۰۰/۱۰۰
C	۵۰/۱۰۰	۲۵	۱۰۰۰/۱۰۰	۱۴%	۴۲۰/۱۰۰
D	۶۰/۱۰۰	۱۵	۹۰۰/۱۰۰	۱۲%	۳۴۰/۱۰۰
E	۸۰/۱۰۰	۳۵	۲۸۰۰/۱۰۰	۳۸%	۱۱۴۰/۱۰۰
جمع	۲۵۰/۱۰۰		۷۴۰۰/۱۰۰	۱۰۰% = ۱	۲۱۰۰۰/۱۰۰

بند اول

مصرف	مقدار تولید	نسبت	مقدار مشترک
A	۳۰/۱۰۰	۱/۱۲	۳۰/۱۰۰
B	۲۰/۱۰۰	۱/۱۲	۳۰/۱۰۰
C	۵۰/۱۰۰	۱/۲۰	۲۵/۱۰۰
D	۶۰/۱۰۰	۱/۲۴	۲۰/۱۰۰
E	۸۰/۱۰۰	۱/۳۲	۱۸/۱۰۰
جمع	۲۵۰/۱۰۰	۱/۱۰۰ = ۱	۲۵۰/۱۰۰

مصرف	مقدار تولید	مقدار مشترک	نسبت	مقدار تولید	مقدار مشترک
A	۳۰/۱۰۰	۳	۱/۲۰	۹/۱۰۰	۶۰۰/۱۰۰
B	۲۰/۱۰۰	۳	۱/۲۰	۹/۱۰۰	۶۰۰/۱۰۰
C	۵۰/۱۰۰	۱	۱/۱۱	۷/۱۱	۳۲۰/۱۰۰
D	۶۰/۱۰۰	۱	۱/۱۴	۷/۱۴	۳۹۰/۱۰۰
E	۸۰/۱۰۰	۲	۱/۴۰	۲/۴۰	۱۰۸۰/۱۰۰
جمع	۲۵۰/۱۰۰	۱۰	۱/۱۰۰ = ۱	۴۵/۱۰۰	۲۱۰۰۰/۱۰۰

معمول	مقدار تولید	صورت و واحد	ارزش فروش	ارزش باقیمانده	ارزش خالص	نسبت	خرج مشترک
A	۲۰,۰۰۰	۴۰	۱,۲۰۰,۰۰۰	-	۱,۲۰۰,۰۰۰	۱/۱۴	۴۸۰,۰۰۰
B	۲۰,۰۰۰	۵۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	-	۱,۵۰۰,۰۰۰	۱/۲۰	۴۰۰,۰۰۰
C	۵۰,۰۰۰	۲۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	-	۱,۰۰۰,۰۰۰	۰/۱۴	۲۲۰,۰۰۰
D	۴۰,۰۰۰	۱۵	۹۰۰,۰۰۰	-	۹۰۰,۰۰۰	۱/۱۲	۳۴۰,۰۰۰
E	۸۰,۰۰۰	۳۵	۲,۸۰۰,۰۰۰	-	۲,۸۰۰,۰۰۰	۱/۳۸	۱,۱۴۰,۰۰۰
جمع	۲۵۰,۰۰۰		۷,۴۰۰,۰۰۰		۷,۴۰۰,۰۰۰	۱/۱۰۰	۲,۴۰۰,۰۰۰

نصف قیمت تولید برای همین برابر است.

شرفقت و تعیری نیز از طریق فرایند مشترک روغن های صنعتی را تولید می کنند در این دوره تولید در این شرکت از طریق فرایند مشترک معمول A, B, C را تولید کرده فرض کنید در ابتدای دوره هیچگونه کالای تکمیل شده و یا کالای در جریان ساخت وجود نداشته است.

- مواد اولیه ۵,۰۰۰,۰۰۰
- دستمزد مستقیم ۲,۰۰۰,۰۰۰
- سربار ساخت ۲,۰۰۰,۰۰۰

اجزای تولید و فروش

مشغول است: تسهیم هزینه های مشترک از روش

سازمانی تولید
 ۱) محاسبی ساده
 ۲) محاسبی هزینه ها

معمول	تولید - لیتر	فروش - لیتر	قیمت - لیتر
A	۲۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۲۰
B	۲۴۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۲۰
C	۱۲۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۱۵

معمول	صنوبر
A	۲
B	۲
C	۱

محصول	مقدار تولید	نسبت	هزینه مشترک
A	۳۰۰/۱۰۰۰	۶۴.۵	۴,۵۰۰/۱۰۰۰
B	۲۴۰/۱۰۰۰	۶۳.۶	۲,۴۰۰/۱۰۰۰
C	۱۲۰/۱۰۰۰	۱۱.۹	۱,۹۰۰/۱۰۰۰
جمع	۶۶۰/۱۰۰۰	۱۰۰	۸,۸۰۰/۱۰۰۰

بزرگ

محصول	مقدار تولید	ضریب	تولید فریب دار	نسبت	هزینه مشترک
A	۳۰۰/۱۰۰۰	۲	۹۰۰/۱۰۰۰	۶.۵۰	۵,۱۰۰/۱۰۰۰
B	۲۴۰/۱۰۰۰	۲	۴۸۰/۱۰۰۰	۶.۴۰	۴,۰۰۰/۱۰۰۰
C	۱۲۰/۱۰۰۰	۱	۱۲۰/۱۰۰۰	۱.۱۰	۱,۰۰۰/۱۰۰۰
جمع	۶۶۰/۱۰۰۰		۱,۶۰۰/۱۰۰۰	۱۰.۰۰	۱۰,۰۰۰/۱۰۰۰

۴) قدرت توانا چهار محصول را (از طریق فرایند مشترک) صرف مشترکین به مبلغ ۸,۸۰۰ ریال در ماه گذشته تولید کرده است. تمام محصولات جهت تکمیل به دوازه دیگر مستقل در سبک به فروش می رسند اما عایدات تولید و فروش ماه گذشته به صورت زیر است:

محصول	حجم تولید	هزینه به ازای واحد تولید	قیمت فروش هر واحد
الف	۱۵۱,۰۰۰	۳۵۰/۱۰۰۰	۸۰
ب	۲۵۱,۰۰۰	۴۰۰/۱۰۰۰	۴۰
ج	۱۰۱,۰۰۰	۱۰۰/۱۰۰۰	۲۲
د	۵۰,۱۰۰	۲۵۰/۱۰۰۰	۱۰

مطلوب است: تسهیم هزینه های مشترک

۱) فروش مقدار تولید (صافین ساده)

۲) فروش ارزش نسبه فروش

۳) فروش ارزش خالص از باقی

مثال ۱

معمول	حجم تولید	نسبت	وزن مشترک
الف	۱۵۱۰۰۰	۰.۱۲۵	۲۲,۵۰۰
ب	۲۵۱۰۰۰	۰.۲۰۸	۳۷,۵۰۰
ج	۱۰۱,۰۰۰	۰.۱۰	۱۵,۰۰۰
د	۵۰۱,۰۰۰	۰.۵۰	۷۵,۰۰۰
جمع	۱,۰۰۱,۰۰۰	۱.۰۰	۱۵۰,۰۰۰

مثال ۲

معمول	حجم تولید	قیمت فروش ویژه	ارزش فروش	نسبت	وزن مشترک
الف	۱۵۱,۰۰۰	۸۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۰.۴۱	۶۱,۵۰۰
ب	۲۵۱,۰۰۰	۴۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۰.۳۴	۵۱,۰۰۰
ج	۱۰۱,۰۰۰	۲۲	۲,۲۰۰,۰۰۰	۰.۱۸	۱۲,۰۰۰
د	۵۰۱,۰۰۰	۱۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۰.۱۷	۲۵,۰۰۰
جمع	۱,۰۰۱,۰۰۰		۲۹,۲۰۰,۰۰۰	۰.۸۰	۱۵۰,۰۰۰

مثال ۳

معمول	حجم تولید	قیمت فروش خرد	ارزش فروش	حاشیه سود	ارزش ویژه	نسبت	وزن مشترک
الف	۱۵۱,۰۰۰	۸۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۵٪	۲,۵۰۰,۰۰۰	۰.۴۷	۸,۱۵۰
ب	۲۵۱,۰۰۰	۴۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰٪	۲,۰۰۰,۰۰۰	۰.۳۲	۴۹,۵۰۰
ج	۱۰۱,۰۰۰	۲۲	۲,۲۰۰,۰۰۰	۱۰۰٪	۱,۲۰۰,۰۰۰	۰.۴	۹,۰۰۰
د	۵۰۱,۰۰۰	۱۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۵۰٪	۲,۵۰۰,۰۰۰	۰.۴۳	۲۱,۰۰۰
جمع	۱,۰۰۱,۰۰۰		۲۹,۲۰۰,۰۰۰		۱۱,۰۰۰,۰۰۰	۱.۰۰	۱۵۰,۰۰۰

مثال ۴ شرکت تولیدی گلستان ۳ معمول الف، ب، ج را از طریق فرایند مشترک تولید می کند اطلاعات مربوط به محصولات ب شرح زیر است

در صورتی که مصالح مشترک ۱۰۰-۲۱ ریال باشد مصالح مشترک گراه روش نسبت سودناخالص (حفره یا این مفروض) تسهیم می ماند

تسهیم مصالح مشترک روش نسبت سودناخالص (حفره یا این مفروض)

۳) محاسبه نسبت سهام تمام شده (بفروش) ۴) محاسبه هزینه مشترک هر محصول

مطلوب	مقدار تولید	مقدار فروش	نسبت هر واحد محصول	مصارف سهم
الف	۵۱۰۰۰	۲,۵۰۰	۱/۱۰۰۰	۱,۰۰۰/۱۰۰۰
ب	۳,۱۰۰	۲,۱۰۰	۲/۱۰۰۰	۲,۰۰۰/۱۰۰۰
ج	۲,۱۰۰	۱,۸۰۰	۲,۵۰۰	- ۰ -

مرحله ۱

نسود و زیان

		فروش
۵,۱۰۰/۱۰۰۰	(۵,۱۰۰ × ۱/۱۰۰۰)	فروش الف
۲,۱۰۰/۱۰۰۰	(۳,۱۰۰ × ۲/۱۰۰۰)	فروش ب
۲,۱۰۰/۱۰۰۰	(۲,۱۰۰ × ۲,۵۰۰)	فروش ج
<u>۱۴,۱۰۰/۱۰۰۰</u>		کل فروش

(-) سهام تمام شده کالای فروش رفته

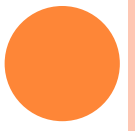
۳,۱۰۰/۱۰۰۰	هزینه مشترک
۱,۱۰۰/۱۰۰۰	مصارف سهمی الف
۲,۱۰۰/۱۰۰۰	مصارف سهمی ب
<u>۱۱,۹۰۰/۱۰۰۰</u>	

۱۵,۱۰۰/۱۰۰۰

$$\text{مرحله ۲} = \frac{۱۵,۱۰۰/۱۰۰۰}{۱۴,۱۰۰/۱۰۰۰} = ۱۰۷\%$$

مرحله ۳) نسبت نوزادان - ۱ = نسبت سهام تمام شده بفروش

$$۱ - ۱۰۷\% = ۹\%$$

مصارف مشترک	مصارف داخلی	کسب و کار	محصول
۸۷۵۱۰۰۰	۱۰۰۰۱۰۰۰	۱۸۷۵۰۰۰	الف
۲۵۰۱۰۰۰	۲۰۰۰۱۰۰۰	۲۲۵۰۱۰۰۰	ب
۱۸۷۵۱۰۰۰	۰	۱۸۷۵۱۰۰۰	ج
۳۱۰۰۰۱۰۰۰	۳۰۰۰۱۰۰۰	۴۰۰۰۱۰۰۰	جمع

مسئله: شرکت ها من سه محصول را از طریق فرآیند مشترک با صرفه‌های به مبلغ ۲۵۹۰۰۰ تولید نمود. اطلاعات زیر به شرح زیر ارائه شده است.

محصول	حجم تولید	مصارف به ازای یک واحد	قیمت فروش هر واحد
A	۲۷۰۰۰	۲۷۰۱۰۰۰	۴۰
B	۴۰۰۰۰	۷۵۰۱۰۰۰	۷۵
C	۳۷۰۰۰	۲۱۰۱۰۰۰	۲۰

مطلوب است: سهمیه‌های مشترک به روش نسبت‌بندی (هزینه‌های مطلقه)

مجموعاً

۱/۰۰۰۰۰۰
۲/۰۰۰۱۰۰۰
۷۰۰۱۰۰۰

فروش A (۲۷۰۰۰ × ۴۰)
فروش B (۴۰۰۰۰ × ۷۵)
فروش C (۳۷۰۰۰ × ۲۰)

کل فروش

(-) بهای تمام شده کالای فروش رفته

هزینه مشترک

مصارف داخلی A

مصارف داخلی B

مصارف داخلی C

سود ناخالص

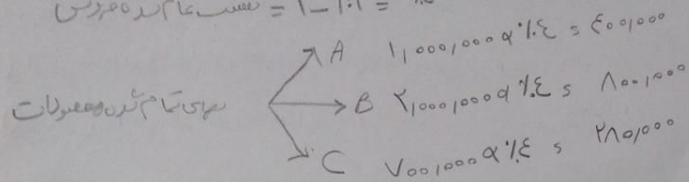
۳۱۷۰۰۱۰۰۰

۲۷۰۱۰۰۰
۲۷۰۱۰۰۰
۷۵۰۱۰۰۰
۲۱۰۱۰۰۰

۱/۴۸۰۱۰۰۰
۲/۲۲۰۱۰۰۰

مرحله ۱) $\frac{2220000}{3000000} = 0.74 = 74\%$ نسبت سود خالص به فروش

مرحله ۲) $1 - 0.74 = 0.26 = 26\%$ نسبت تمام شده به فروش

مصروف	برای تمام شده	صافجی تفکیک	صافجی مشترک
A	260000	270000	130000
B	520000	750000	50000
C	182000	210000	70000
جمع	962000	1,230,000	250000

سؤال: شرکت تولیدی الف ۳ محصول الف، ب، ج را از طریق فرا بفرو مشترک تولید می کند اطلاعات مربوط به محصولات به شرح زیر است:

روش ارزش خالص بازاریابی

مصروف	صافجی تولید	ارزش فروش خالص	صافجی بهر از سهم تفکیک
الف	5000	3000	2000000
ب	7000	2000	1000000
ج	1000	500	200000

مصروف ج یک محصول فرعی محسوب می شود در صورتی که هزینه مشترک 500000 ریال باشد و محصول

فرعی در زمان فروش قابل شناسایی باشد هزینه های مشترک را بین محصولات تقسیم نباید

(با استفاده از روش ارزش خالص بازاریابی)

مصروف	حجم تولید	نسبت فروش	صافجی بهر از سهم تفکیک	ارزش خالص بازاریابی	نسبت	هزینه مشترک
الف	5000	3000	1500000	3000000	50%	250000
ب	7000	2000	1400000	1000000	50%	250000
جمع	12000	5000	2900000	4000000	100%	500000

$\frac{500000}{4000000} = 0.125$ هزینه تولید محصولات فرعی
 در آصفجی فروش 500000 ریال

تفاوت در صورت حساب
تفاوت در صورت حساب
تفاوت در صورت حساب

۳) درآمد حاصل از محصولات فرضی ۲۰۰,۰۰۰
هزینه تولید محصول فرضی ۲۰۰,۰۰۰
 $\frac{۲۰۰,۰۰۰}{۱۳,۰۰۰,۰۰۰} = ۱.۵\%$

در صورتی که فرض شود محصول فرضی در زمان تولید نسبتاً مساوی بشود در این حالت لازم است:

زیر عمل کنید
۱) ارزش حاصل از بازاریابی محصول فرضی محاسبه می شود
 $۳,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۱,۰۰۰,۰۰۰$ (ارزش حاصل از بازاریابی (ج))

۲) ارزش حاصل از بازاریابی محصول فرضی را از هزینه مشترک کسر می کنیم تا حاصل هزینه مشترک محاسبه شود
حاصل هزینه مشترک $۶۱۷,۰۰۰,۰۰۰ - ۳,۰۰۰,۰۰۰ = ۶۱۴,۰۰۰,۰۰۰$

۳) در این حالت حاصل درآمد حاصل از محصول فرضی ($۳,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰$) صرف بازاریابی هزینه مشترک بود.

حاصل هزینه مشترک را بر این محصولات اصلی بر اساس یکی از روش های گفته شده تقسیم می کنیم.

محصول	هزینه تولید	قیمت فروش	مقدار فروش از نقطه نظیر	ارزش بازاریابی	نسبت	هزینه مشترک
الف	۵,۰۰۰	۲,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۳,۰۰۰,۰۰۰	۱.۵%	۲,۳۵۰,۰۰۰
ب	۷,۰۰۰	۲,۰۰۰	۱۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۳,۰۰۰,۰۰۰	۱.۵%	۲,۳۵۰,۰۰۰
ج	۱۲,۰۰۰	۲,۰۰۰	۲۹,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰	۶۱۷,۰۰۰,۰۰۰

مثال: شرکت تولیدی آذر ۳ محصول الف، ب، ج را از طریق فرایند مشترک اطلاعات آن به شرح زیر است:

محصول	عقداری تولید	قیمت فروش از نقطه نظیر	مقدار فروش از نقطه نظیر	مقدار ج تولیدی
الف	۲,۰۰۰	۱,۰۰۰	۲,۵۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰
ب	۵,۰۰۰	۲,۰۰۰	۳,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰
ج	۳,۰۰۰	۱,۵۰۰	۲,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰

محصولات مشترک الف، ب، ج در نقطه نظیر تکلیف قابل فروش مساوی شده و همچنین می توان آنها را تقسیم نمود و سپس ۳ فروش هر یک از مدیریت شرکت ارزش به عنوان در هر یک عالی خوانده است. پیشنهاد کنید که آیا محصولات را در نقطه نظیر تکلیف بفروشیم و یا اینکه بهتر است محصولات تکمیل شوند و سپس آنها را بفروشیم.

در ادامه نشان از تکمیل محصولات

$$\begin{aligned} \text{الف} & ۳,۰۰۰,۰۰۰ - ۱,۰۰۰ \times (۲,۵۰۰ - ۱,۰۰۰) = ۲,۰۰۰,۰۰۰ \\ \text{ب} & ۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۰۰۰ \times (۳,۰۰۰ - ۲,۰۰۰) = ۳,۰۰۰,۰۰۰ \\ \text{ج} & ۱,۵۰۰,۰۰۰ - ۱,۵۰۰ \times (۲,۰۰۰ - ۱,۵۰۰) = ۲,۰۰۰,۰۰۰ \end{aligned}$$

سود حاصل از الف $۳,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۱,۰۰۰,۰۰۰$
سود حاصل از ب $۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۳,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۰۰۰,۰۰۰$
سود حاصل از ج $۱,۵۰۰,۰۰۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰ = (۵۰۰,۰۰۰)$

۲۶۰۰۰۰
۱۲۰۰۰۰
۱۴۰۰۰۰
۱۰۰۰۰
۵۰۰۰

۱۳ شرکت صنعتی جوین محصولات خود را از طریق فرانیز مشترک تولید می کند. هزینه های فریدی ابتدا وارد مرحله ای آماده سازی می شود پس از حذف مواد زاید و پودر و وارد مرحله فرشی می شود. این مرحله جوینها به قطعات هم اندازه برش داده می شوند و سپس بر مراحل بعدی تولید ارسال می شود. در مجموع شرکت سه محصول با رنگ قرمز و چهار رنگ تولید می کند. محصول خاک از رنگ یک محصول فرعی محسوب می شود. اطلاعات مربوط تولید هر یک از تولیدی و محصول نام صورت زیر بوده است:

محصول - دایره تولیدی	مخارج	مقدار تولید - تن
آماده سازی	۳۵۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰
برش	۲۵۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰
پارکت	۳۰۰,۰۰۰	۲۵۱,۰۰۰
قرنیز	۴۰۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰
خاک اره	۱۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰

مخارج دایره تولید آماده سازی و برش مخارج مشترک محسوب می شوند. خاک اره یک محصول فرعی است که توسط یک شرکت معنی قیمت هر تن ۲۰۰ ریال خریداری می شود. مطلوب است: **الف**: تسهیم مخارج مشترک بر روش تولید **ب**: محصول فرعی در زمان فروش شناسایی نشود. **ج**: محصول فرعی در زمان تولید شناسایی نشود.

هزینه تولید $190,000 = 100,000 - (5,000 \times 40)$
 خالص هزینه مشترک $410,000 = 200,000 - 190,000$

$\frac{80,000}{250,000} = 32\%$

محصول	مقدار تولید	نسبت	هزینه مشترک
پارکت	۲۵۱,۰۰۰	۲۹٪	۱۱۸,۱۹۰
قرنیز	۴۰,۰۰۰	۷۱٪	۲۹۱,۱۰۰
جمع	۸۰۰,۰۰۰	۱۰۰٪	۴۱۰,۰۰۰

بند الف) پارکت $200,000$ / در آفر حاصل از محصولات فرعی $200,000$
 قرنیز $100,000$ / در آفر حاصل از محصولات فرعی $100,000$
 خاک $100,000$ / در آفر حاصل از محصولات فرعی $100,000$

موضوع	مقدار تولید	نسبت	هزینه مشترک
کازیت	۲۵۱۰۰۰	۶.۲۹	۱۷۴۱۰۰۰
قرنیز	۴۰۱۰۰۰	۶.۷۱	۴۲۴۱۰۰۰
جمع	۸۵۲۰۰۰	۱۰۰	۶۰۰۱۰۰۰

مثال: شرکت هامون ۳ کالای X، Y و Z را از طریق فرایند مشترک تولید می کند. مخارج مشترک طی دوره گذشته ۶۰۰۰۰۰ ریال بوده محصولات X و Y در نقطه تقاطع قابل فروش می باشند و می توان آنها را بفصل و بیسبب فروش در انزولی یا نیز به عملیات تولیدی دیگری ندارد.

موضوع	مقدار تولید	قیمت فروش / در نقطه تقاطع	مخارج بعد از تقاطع / تقسیم	قیمت فروش نهایی
X	۲۱۰۰۰	۵۰۰	۶۰۰۱۰۰۰	۸۰۰
Y	۲۱۰۰۰	۳۰۰	-	۳۰۰
Z	۱۱۰۰۰	۴۰۰	۲۵۰۱۰۰۰	۵۰۰

استفاده از اجزای داده شده تعیین کنید کدام محصولات باید در نقطه تقاطع به فروش برسند و کدام محصول بفصل و بیسبب فروش می رسند.

$$\begin{aligned}
 X) & 31000 \times (800 - 500) = 9001000 \\
 Y) & 21000 \times (300 - 300) = 0 \\
 Z) & 11000 \times (500 - 400) = 1001000
 \end{aligned}$$

نود هزار دلار X
 نود هزار دلار Y
 یک میلیون و صد هزار دلار Z

$$\begin{aligned}
 9001000 - 6001000 &= 3001000 \\
 21000 - 0 &= 21000 \\
 1001000 - 2501000 &= (1501000)
 \end{aligned}$$

شرکت تولیدی برای تولید محصولات خود از روش هزینه یابی ایستادار استفاده می کند. ثابت هزینه ایستادار تولید یک واحد محصول ۲ صورت زیر ارائه می شود.